RAKKAUTTA & ANARKIAA

TARJOAA JOKAISELLE JOTAKIN 18.-28.9.2014

27. kerran järjestettävä Helsingin kansainvälinen elokuvafestivaali eli Rakkautta & Anarkiaa täyttää Helsingin elokuvilla 18.–28. syyskuuta. Kymmenen päivän aikana nähdään reilut 170 pitkää ja 150 lyhyttä elokuvaa monipuolisesti maailman festivaaleilta valikoituina. Pyrkimyksenä on tarjota jokaiselle elokuvaharrastajalle jotakin.

TEKSTI **PÄIVI LAAJALAHTI**

PERINTEISEEN tapaan festivaalilla nähdään jo ensi-iltansa saaneita kotimaisia elokuvia ja muutamia ennakkoensi-iltoja. Ne näytetään englanniksi tekstitettyinä ajatellen niitä, jotka eivät osaa suomea. Tänä vuonna R&A nostaa kotimaisen gaalan (**J-P Valkeapään** *He ovat paenneet*) lisäksi esille neljä muuta isoa elokuvaa, joista kaksi on eurooppalaista ja kaksi amerikkalaista.

– Amerikassa on indiepuolella tullut tänä vuonna erittäin kekseliästä, vanhoja tapoja muokkaavaa ja uutta luovuutta osoittavaa elokuvaa. Eurooppalaisten elokuvien puolelta on puolestaan valikoitu sitä mitä Euroopassa osataan parhaiten eli yhteiskunnallisesti puhuttelevia draamoja, kertoo festivaalin taiteellinen johtaja **Pekka Lanerva**.

Festivaalin avaa **Damien Chazellen** ohjaama, genreään muokkaava musiikkielokuva *Whiplash* ja päättää **Richard Linklaterin** tekotavaltaan poikkeuksellinen, 12 vuotta työn alla ollut *Boyhood*. Mestareiden gaalassa nähdään puolestaan kaksinkertaisten Cannes-voittajien **Jean-Pierre** ja **Luc Dardennen** intensiivinen *Kaksi päivää, yksi yö* ja R&A-gaalassa **Alejandro Jodorowskyn** *Elämän tanssi*.

PAINOPISTEISSÄ MUSIIKKI, ITÄ-EUROOPPA JA POLIITTISET AIHEET

Festivaalina R&A porskuttaa tuttuja latuja: teatterit, ohjelmistojako ja elokuvamäärä pysyvät samoina kuin ennenkin. Tänä vuonna festivaalin painopistealueita ovat musiikki, Itä-Eurooppa ja poliittiset aiheet. *Whiplashin* lisäksi avajaisten erikoisnäytöksessä näytetään dokumentti *Pulp – A Film About Life, Death & Supermarkets* ja yhteyeen rumpali vierailee avajaisissa yhdessä elokuvan ohjaaja **Florian Habichtin** ja tuottaja **Alex Bodenin** kanssa. Musiikkidokumenttien lisäksi festivaalilla on tarjolla nyt myös enemmän musiikkiin liittyvää fiktioelokuvaa.

– Itä-Eurooppa nousee enemmän esiin kuin aikaisempina vuosina. Meillä on laajempi kattaus baltialaisiin elokuviin ja perinteisen Viron lisäksi elokuvia on nyt myös Liettuasta ja Latviasta. Myös Puola on pitkästä aikaa esillä peräti neljän elokuvan voimin, samoin Unkaria on haluttu nostaa, koska siellä on viime vuosina tehty poliittisin päätöksin rajuja muutoksia elokuvien tuotantoon, summaa Lanerva.

Festivaali on myös vahvasti tuomassa esille poliittisia aiheita, ei pelkästään dokumenttien muodossa vaan myös fiktiona. Ajankohtaisia Ukrainan ja Israel-Palestiinan tilanteita sekä ekologisia kysymyksiä käsitteleviä elokuvia on mukana useita.

AASIALAISTA TYYLIKKYYTTÄ UNOHTAMATTA

Liiallinen vakavahenkisyys ei sovi suomalaiseen elokuvafestivaaliin ja siksipä Lanerva muistuttaakin R&A:n laajasta tarjonnasta:

– Episodin lukijakunnan huomioiden voi nostaa vielä kahden elokuvan parin, joissa vanhan Hong Kongin tyylikkyys tulee takaisin rytinällä. **Dante Lamin** ohjaama *That Demon Within* ja **Benny Chanin** ohjaama *The White Storm* ovat molemmat pitkästä aikaa perinteiseen tapaan tyylikkäitä rikosspektaakkeleita John Woon hengessä. ■

Rakkautta & Anarkiaa -elokuvafestivaalin ohjelma julkaistaan kokonaisuudessaan 5. syyskuuta.

BOYHOOD
Ohjaaja **Richard Linklater**
★★★★★

Berliinin elokuvajuhlilla parhaan ohjauksen palkinnolla huomioitu *Boyhood* on poikkeuksellinen teos monessakin mielessä. Se on harvinainen kokeilu, ja samalla erittäin onnistunut, nautittava elokuva.

Ohjaaja ja käsikirjoittaja **Richard Linklater** kuvasi *Boyhoodia* 12 vuoden ajan. Pääosaa esittävä **Ellar Coltrane** oli roolin saadessaan 6-vuotias ja elokuvan valmistuessa täysi-ikäinen. *Boyhood* seuraa paitsi elokuvan Mason-pojan myös Coltranen kehitystä.

Boyhood ei ole vain erään pojan kasvutarina. Se on koskettava tutkielma lapsen suhteesta vanhempiinsa. Masonin äitiä näyttelee luonteva **Patricia Arquette**. Isän roolissa nähdään **Ethan Hawke**.

Linklater linkittää Masonin kokemukset aikaan ja paikkaan tarkasti. Ajan kulusta kertovat vaihtuvat bändit, vaatteet ja viestintätavat.

Rakkautta ennen -elokuvasarjastaan tunnetun Linklaterin elokuvien intiimiys ja arkisuus tuntuvat juuri nyt – persoonattomien erikoistehostespektaakkelien jyrätessä – erityisen tervetulleilta. Elokuvan aiheeksi riittää yhä elämä itse.
NIINA HOLM

20 FEET FROM STARDOM
Ohjaus **Morgan Neville**
★★★★

Vakuuttava, Oscar-palkittu dokumenttielokuva kääntää valokeilan ammattiryhmään, joka suotta on jäänyt tuntemattomaksi, muiden varjoon. Taustalaulajissa on todellisia lahjakkuuksia, huippumuusikoita, jotka syystä tai toisesta ovat aina vain tukemassa tähtien laulua. Moni on yrittänyt soolouraa, mutta taival eturiviin vaatii egoa ja röyhkeyttä, jota kaikilla ei ole. **Morgan Nevillen** elokuva avaa populaarimusiikin historiaa tuoreella tavalla, pitkälti afroamerikkalaisten naislaulajien näkökulmasta.
NIINA HOLM

BLIND
Ohjaus **Eskil Vogt**
★★★★

Sokeutunut nainen sulkeutuu asuntoonsa ja yrittää pitää kiinni näkemisen ja arkisten asioiden visualisoinnin muistoista. Samalla hänen vilkas mielikuvituksensa lähtee laukkaamaan pelottavillakin tavoilla, jotka vahvistavat kuilua naisen ja muun maailman välillä, oma puoliso mukaan lukien. Itse luotujen ihmisten elämän sotkeminen on kuitenkin myös kasvuprosessi, jonka norjalaisesikoinen kertoo hillitysti, koskettavasti ja hauskastikin – joskin paikoin erittäin ronskin kuvaston avustuksella.
JOUNI VIKMAN

CANÍBAL
Ohjaus **Manuel Martín Cuenca**
★★

Carlos on miesten pukuihin erikoistunut räätäli, joka teurastaa iltapuhteenaan nuoria naisia lautaselleen. Yläkerrasta kadonnutta siskoaan etsivä Nina (**Olimpia Melinte** kaksoisroolissa) ajautuu Carlosin elämään ja ajaa tunnekylmän sarjamurhaajan ahtaalle. **Humberto Arenalin** romaaniin perustuva elokuva on päähenkilönsä tapaan tyylikäs tylsyyteen asti. Kaikki tuntuu tusinaan otteeseen nähdyltä: ankara äiti, vaitonainen ulkokuori, harvakseltaan pirskahteleva väkivalta. Pituuttakin liki kaksituntisessa elokuvassa on liikaa.
ANTON VANHA-MAJAMAA

CLUB SANDWICH
Ohjaus **Fernando Eimbecke**
★★★

Eleettömän herkullinen meksikolaiskomedia tarkentaa sinkkuäiti Palomaan (sävykäs **Maria Renee Prudencio**), joka ei vielä haluaisi irrottaa teini-ikäisestä pojastaan. Paloma ja ensimmäisiä viiksenhaituvia kasvattava Hector lomailevat kaikessa rauhassa ja viettävät laatuaikaa yhdessä – ainakin Paloman mielestä. Lomasesonki on ohi, tai ei vielä alkanut, ja hotellin uima-altaalla on hiljaista. Kun Hector saa seuraa ikätoveristaan Jazminista, on omistushaluisen äidin vaikea sietää tunkeilijaa.
NIINA HOLM

GIOVANNI'S ISLAND
Jobanni No Shima
Ohjaus **Mizuho Nishikubo**
★★★★

Mizuho Nishikubo jatkaa ansiokkaasti japanilaista suuntausta luoda animaatioita pelkkiä lapsikatsojia suuremmalle yleisölle. Toisen maailmansodan aikaan sijoittuva *Giovanni's Island* vie nuoret japanilaisveljekset sotavangeiksi Venäjälle ja vetää koskettavuudessaan vertoja **Isao Takahatan** vuonna 1988 ohjaamalle *Tulikärpästen haudalle*.
PÄIVI LAAJALAHTI

HOTELL
Ohjaus **Lisa Langseth**
★★★

Alicia Vikander hurmaa ruotsalaisdraamassa, joka käsittelee vaikeita aiheitaan ilon ja toivon kautta, mutta pääosin vailla turhaa hattaraa. Erika (Vikander) synnyttää vammautuneen lapsen ja vaipuu masennukseen. Apu löytyy terapiaryhmästä, jonka kanssa hän päättää lähteä hotelliretriitille. Lomalla puretaan vuoroin kunkin matkalaisen ongelmia. Ohjaaja **Lisa Langseth** on kirjoittanut herkullisia hahmoja, joista erityisesti lapsen tasolle regressoituvan Rikardin kautta peilataan päähenkilön omia äitiyteen liittyviä kauhuja.
ANTON VANHA-MAJAMAA

JIMMY'S HALL
Ohjaus **Ken Loach**
★★★

Muutaman hyväntuulisemman elokuvan jälkeen **Ken Loach** palaa yhteiskunnallisen epätasa-arvon ja sosiaalisten kysymysten pariin. *Jimmy's Hall* sijoittuu 1930-luvun Irlantiin, jossa maanomistajat, yläluokan kanssa liittoutunut katolinen kirkko ja Eurooppaa pyyhkivät fasistiset elementit eivät katso hyvällä alempien yhteiskuntaluokkien iloisia kokoontumisia paikallisella työväentalolla, jossa jopa kehdataan kouluttaa ihmisiä. Draama antaa taustaa Irlannissa edelleen jatkuvalle vihanpidolle.
JOUNI VIKMAN

LOVE AT FIRST FIGHT
Les Combattants
Ohjaus **Thomas Cailley**
★★★★

Aikuisuuden kynnyksellä oleva Arnaud (**Kévin Azaïs**) ei tiedä mitä tekisi isona. Kovanaamainen Madeleine (**Adéle Haenel**) puolestaan tietää: hän haluaa armeijaan. Sattuman kautta kaksi erilaista ihmistä ihastuu toisiinsa ja päätyy yhdessä testaamaan hengissäsäilymistaitojaan armeijan koulutusleirille. Cannesissa **Thomas Cailleylle** ansioita tuonut esikoispitkä ohjaustyö tarjoaa

20 Feet from Stardom.

Love at First Fight.

Pulp - A Film about Life, Death & Supermarkets.

The Zero Theorem.

Giovanni's Island.

Blind.

Mother, I Love You.

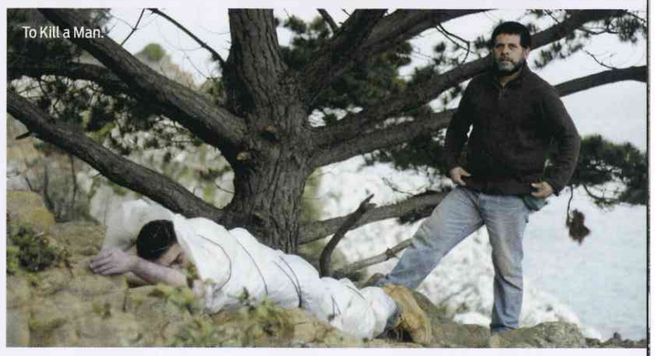
To Kill a Man.

hersyvän humoristisen yhdistelmän kasvutarinaa ja rakkauskertomusta.
PÄIVI LAAJALAHTI

MISUNDERSTOOD
Incompresa
Ohjaus **Asia Argento**
★★★★
Elokuvamaailman kauhukakara **Asia Argento** on kypsynyt ohjaajana mutta ei ole menettänyt pisteliäisyyttään. Vahvasti omaelämäkerralliselta tuoksahtava *Misunderstood* on yhdeksänvuotiaan Arian silmin nähty kasvutarina ja kuvaus rikkonaisesta perheestä. Taikauskoinen filmitähti-isä (tv-rooleistaan tuttu malli **Gabriel Garko**) keskittyy uraansa, julma äitipuoli (**Charlotte Gainsbourg**) rakastajiinsa ja kokaiinikauppaan. Aria luovii sisarustensa kanssa siinä välissä. Ohjaajan nuoruutta kuvillaan ja täsmällisillä musiikkivalinnoillaan kanavoiva elokuva on ennen kaikkea pääosaa esittävän nuoren **Giulia Salernon** taidonnäyte.
ANTON VANHA-MAJAMAA

MOTHER, I LOVE YOU
Mammu, es Tevi milu
Ohjaus **Janis Nords**
★★★★
Nuorena usein toimitaan ennen kuin ajatellaan tekojen seurauksia. Äitinsä hyväksyntää hakeva pikkupoika sortuu rikoksen tielle peitellessään koulussa tekemäänsä erhettä ja yhden peittelyn johtaessa toiseen. Latvialaisen **Janis Nordsin** aidosti lämminhenkinen nuorisodraama lapsen ja vanhemman välisestä rakkaudesta voitti Berliinissä nuorten tuomariston Grand Prix of the Generation Kplus -palkinnon.
PÄIVI LAAJALAHTI

MUSCLE SHOALS
Ohjaus **Greg Camalier**
★★★★
Alabamalaispaikkakunnasta tuli 1950-luvulla tärkeä musiikin ja yhteiskunnallisen muutoksenkin katalyytti uusine musiikkisoundeineen. Ulkoisesti varsinkin Fame-studion perustajaan ja tähtiin keskittyvä kiinnostava ja informatiivinen dokumentti ei ole mitään uutta, mutta musiikintekijöiden aito innostus paikkaa kohtaan suorastaan loistaa. Kaiken kruunaa tietysti vielä messevä r&b- ja rockmusiikki vuosikymmenten ajalta.
JOUNI VIKMAN

THE NOTEBOOK
Grand Cahier
Ohjaus **János Szász**
★★★
Kouluikäisten veljesten isä lähtee rintamalle, ja äiti passittaa heidät isoäitinsä hoteisiin Unkarin maaseudulle. Toinen maailmansota tapahtuu kirjaimellisesti nurkan takana: saksalaisten vartioima raja on pienen metsäkaistaleen toisella puolen. Paljon käsiteltyä aihetta lapsen silmin tarkkaileva draama on laatutyötä, vaikka sortuukin paikoin aikamoisiin latteuksiin. Veljekset piirtelevät muistikirjaansa kuvia holokaustin uhreihin rinnastettavista hyönteisistä, ja kehittävät itseään sietämään olosuhteita, joissa kenenkään ei kuuluisi kasvaa. Ihmiset toimivat järjettömyyden keskellä julmasti selvitäkseen vielä huomiseen.
ANTON VANHA-MAJAMAA

PULP: A FILM ABOUT LIFE, DEATH & SUPERMARKETS
Ohjaus **Florian Habicht**
★★★★
"Are you ready to go mental? Safe mental, that is." Tätä kysyy kotikaupunkinsa Sheffieldin yleisöltä yhtye, jonka paluu keikkalavoille ei ole kovinkaan rockhenkinen. **Florian Habichtin** energinen dokumentti pyörii keski-ikäistyneen Pulpin viimeisen Iso-Britannian konsertin ympärillä ja jututtaa yhtyettä, sen suurfaneja, sukulaisia ja ihan tavallisia kaduntallaajia. Punainen lanka on *Common People*, luokkaeroja Thatcherin jälkeisessä maailmassa purkava, loputtoman ironinen pop-mestariteos. Sen sanoma paremmin ja huonommin voivien välisestä, umpeenkuromattomasta kuilusta on yhä ajankohtainen. Kuten on kappaleen esittävä yhtyekin.
ANTON VANHA-MAJAMAA

THE RETURN TO HOMS
Ohjaus **Talal Derki**
★★★★
Syyrian sisällissotaa ainutlaatuisen läheltä seuraava dokumentti on kylmäävä. Sen päähenkilö on Basset, futismaajoukkueen tähti ja mielenosoittajien johtohahmo, joka pakon edessä joutuu tarttumaan aseisiin. Ystävät ympäriltä kaatuvat yksi kerrallaan, mutta jostain täytyy kaivaa palo jatkaa eteenpäin. Ohjaaja **Talal Derkin** kuvausryhmä on niin lähellä tapahtumia, että ilmassa leijailevan katupölyn voi melkein haistaa. Pian katsojallakin on toivoton olo: sodassa on vain häviäjiä, eikä konfliktille näy ratkaisua.
ANTON VANHA-MAJAMAA

THE SKELETON TWINS
Ohjaus **Craig Johnson**
★★★★
Kymmenen vuotta sitten toisistaan henkisesti erilleen kasvaneet kaksoset kohtaavat pieleen menneen itsemurhayrityksen kautta ja auttavat toisiaan jälleen jaloilleen. **Kristen Wiig** ja **Billy Hader** tekevät sydämeenkäyvät suoritukset traagisina mutta samalla hulvattoman koomisina hahmoina **Craig Johnsonin** elämänmyönteisessä draamakomediassa. *The Skeleton Twins* palkittiin Sundancessa parhaasta käsikirjoituksesta.
PÄIVI LAAJALAHTI

SOMETHING MUST BREAK
Ohjaus **Ester Martin Bergsmark**
★★★
Sebastian (**Saga Becker**) satuttaa itseään yhden yön suhteilla ja haaveilee päivästä, jolloin hän voisi olla kokonaan Ellie. Hän uskoo sen onnistuvan ainoastaan Andreaksen (performanssitaiteilija **Iggy Malmbourg**) rakkauden avulla. Andreas ei kuitenkaan ole varma tunteistaan.

Ruotsalaisen **Ester Martin Bergsmarkin** epätasainen, paikoin pinnallisen provosoiva, mutta parhaimmillaan kiehtova ja runollinen draama kertoo identiteetin etsinnästä ja rakkauden rajattomuudesta. Becker on roolissaan kaunis ja haavoittuva.
NIINA HOLM

SUCK ME SHAKESPEER
Fack ju Göhte
Ohjaus **Bora Dagtekin**
★★
Vankilasta vapautunut kouluttamaton rikollinen pestautuu puolivahingossa ongelmaluokan opettajaksi löytääkseen koulun alueelle piilotetun ryöstösaaliin. Näennäisestä ronskiudestaan huolimatta asenteiltaan vanhoillinen juoni on yhtä lapsellinen kuin äärikarikoidut hahmonsa, mutta parhaimmillaan puskafarssi osaa olla oikeasti ilkeä.

Saksan katsotuin elokuva aikoihin voi viehättää Uuno Turhapuro -kansaa, mutta tuntuu olevan hieman väärässä seurassa R&A:ssa.
JOUNI VIKMAN

THIRD PERSON
Ohjaus **Paul Haggis**
★★
Paul Haggisin ohjaama ja käsikirjoittama *Third Person* pyrkii kunnianhimoisesti toistamaan *Crashin* menestyskaavaa keskenään limittyvistä ihmiskohtaloista kun menestyskirjailija, muotisuunnitelmavaras ja nuori äiti kahlaavat tahoillaan elämänsä hetteikössä. Niminäyttelijöitä **Liam Neesonista Adrien Brodyyn** ja **Olivia Wildesta Mila Kunisiin** esittelevä romanttinen draama romahtaa sekavaksi ja katsojaa ylenkatsovaksi vyyhdeksi.
PÄIVI LAAJALAHTI

TO KILL A MAN
Ohjaus **Alejandro Fernández Almendras**
★★★★
Rauhattomalla asuinalueella elävän Jorgen perhe joutuu paikallisen pikkurikollisen ahdistelemaksi. Kun poika saa luodista ja tytär yritetään raiskata, alkaa perheenisä hautoa kostoa. Vähäeleinen ja verkkaisesti etenevä trilleri on elokuvakäsityön taidonnäyte. Kerta toisensa jälkeen sietämättömäksi pauhuksi yltyvä ääniraita alleviivaa sitä painekattilaa, jossa päähenkilöt elävät. Tapahtumat esitetään etäältä: katsoja on kuin ne lähiön tusinat sivustakatsojat, jotka päättävät olla puuttumatta väkivaltaisuuksiin. Pohjalla on tositarina, josta ohjaaja **Alejandro Fernández Almendras** on muovannut riisutun ja iskevän käsikirjoituksen.
ANTON VANHA-MAJAMAA
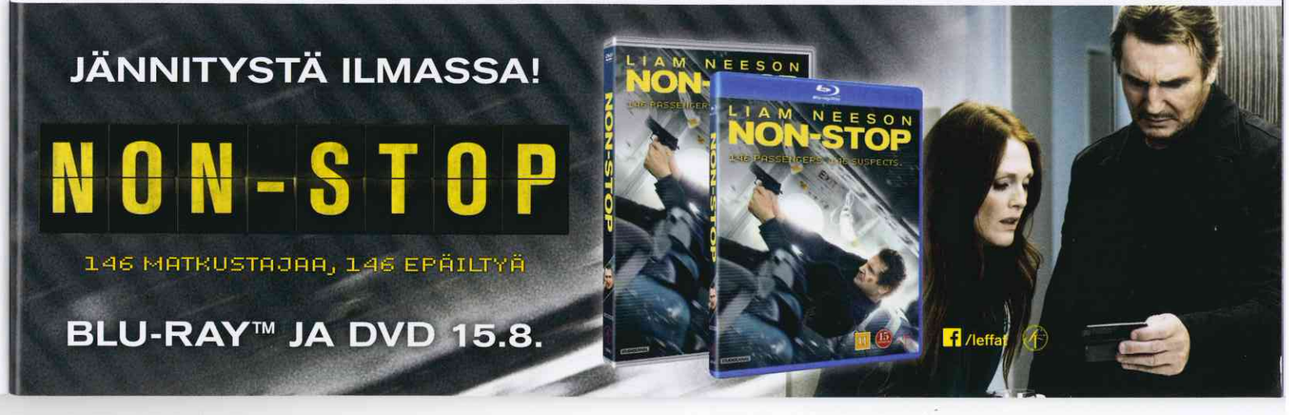
WHEN ANIMALS DREAM
Når dyrene drømmer
Ohjaus **Jonas Alexander Arnby**
★★★
Pikkupaikkakunnalla asuva tyttö alkaa havaita yhtäläisyyksiä oman kroppansa outojen ilmiöiden ja pyörätuoliin tuomitun äitinsä sairauden kanssa. Perheen isä ja lääkäri huolestuvat nuoresta naisesta samalla kun työ- ja asuinyhteisön ihmiset alkavat karsastaa tätä. Itse hän antaisi minkä tahansa heräämässä olevan voiman puhjeta kukkaan. Tanskalaiselokuva on aiheestaan huolimatta ennemmin henkilökohtainen kasvudraama kuin kauhuelokuva.
JOUNI VIKMAN